

Program wychowawczo-profilaktyczny

Zespół Szkół
w Bystrzejowicach Pierwszych
im. Heleny Babisz

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut Szkoły Podstawowej w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole.

WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka oraz problemów występujących w środowisku szkolnym. uwzględnia oczekiwania rodziców w obrębie rozwijania świadomości emocjonalnej, pogłębiania umiejętności asertywnych i kształtowania postaw prospołecznych. Kładzie nacisk na realizację zadań z wykorzystaniem zasobów własnych, wzmacniających pozytywne czynniki chroniące w celu eliminowania zachowań ryzykownych.

Przy konstruowaniu Programu uwzględniono:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024,

Wskaznikami przy budowie Programu Wychowawczo - Profilaktycznego były:

1. **Diagnoza potrzeb środowiska uczniów, rodziców, nauczycieli i lokalnej społeczności :**
 - poglądy i postawy dzieci i młodzieży wobec wartości przyjętych przez społeczeństwo, a szczególnie wobec wartości określonych i realizowanych przez szkołę,
 - potrzeby uczniów, rodziców i oczekiwania wobec placówki oświatowej ,
 - aktualne trendy wychowawcze i zjawiska społeczne przedstawiane w mediach, mające wpływ na rozwój dzieci i młodzieży,
 - zakres zainteresowań uczniów oraz zaangażowanie rodziców w działalność edukacyjno - wychowawczą szkoły.

2. **Diagnoza rzeczywistych problemów występujących w społeczności lokalnej:**
 - problemy dzieci i młodzieży widoczne na terenie szkoły (przejawiane w zachowaniach uczniów),
 - ankieta dotycząca czynników chroniących i czynników ryzyka,
 - problemy edukacyjne i wychowawcze rejestrowane przez pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego, nauczycieli i wychowawców,
 - problemy zgłaszane przez rodziców,
 - problemy sygnalizowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych.

3. **Zapoznanie się z ustawami i rozporządzeniami dającymi podstawę prawną dla działań wychowawczo – profilaktycznych.**

4. **Dokonanie analizy i ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły pod kątem zrealizowanych zadań.**

5. **Zapoznanie z wnioskami i analizami z pracy zespołów zadaniowych, przedmiotowych i zespołu wychowawczego.**

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny opiera się na realnych problemach i zagrożeniach pojawiających się w szkole i najbliższym środowisku uczniów. Celem Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

ochrona dziecka - ucznia przed zachowaniami ryzykownymi, które mogą hamować bądź zakłócać jego rozwój; kształtowanie postaw akceptowanych społecznie.

Program wychowawczo – profilaktyczny opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym i wychowawczym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Przygotowanie i realizacja programu wychowawczo – profilaktycznego są zadaniami całego środowiska szkolnego. Obok działań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele wykonują także działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb, a także działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów.

CELE OGÓLNE PROGRAMU

1. Rozwijanie ważnych umiejętności życiowych.
2. Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia
3. Przygotowanie do podjęcia decyzji o karierze zawodowej.
4. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
5. Wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
 1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
 2. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
 3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia),
 4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Do najważniejszych wartości przyjętych w naszej szkole w celu ich osiągnięcia, przestrzegania i poszanowania przez wszystkich członków społeczności szkolnej należą:

1. Wychowanie oparte na uniwersalnym systemie wartości.
2. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postaw i cech osobowości takich jak: pracowitość, odpowiedzialność, tolerancja, rzetelność, uczciwość, krytycyzm, prawda, dobro i poczucie piękna.
3. Wdrażanie uczniów do poczucia współodpowiedzialności i poszanowania mienia służącego dobru wspólnemu.
4. Kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, otwarcie się na wartości kultur Europy i świata.
5. Przygotowanie młodzieży do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady demokracji, sprawiedliwości i wolności.
6. Wychowanie młodego człowieka wolnego od nałogów i wszelkich uzależnień.
7. Wdrażanie uczniów do dbałości o zdrowie własne i innych, przestrzeganie zasad higieny.
8. Współpraca szkoły ze środowiskiem rodzinnym ucznia.
9. Dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców; zagrożeń związanych z chorobami zakaźnymi, rozwiązywania problemów dotyczących używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły lub placówki.
10. Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.
11. Dostarczenie rzetelnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie racjonalnego wyboru.
12. Reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy.
13. Przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów prawa oraz informowanie o procedurach postępowania i metodach współpracy z policją i innymi instytucjami.

ZASADY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

1. Bezpieczeństwo uczestników

- Zapewnienie wsparcia psychologicznego w sytuacjach kryzysowych,
- poszanowanie ich godności i indywidualności,
- ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji,
- uwzględnienie wieku i poziomu rozwoju uczestników,
- uwzględnienie systemu wartości i stopnia wrażliwości uczestników,
- niestosowanie technik, które naruszają mechanizmy obronne osobowości,

2. Adekwatność oddziaływań

- działania wychowawczo-profilaktyczne powinny być maksymalnie dostosowane do potrzeb i problemów odbiorców,

3. Skuteczność

- działania powinny być zgodne z aktualnym stanem wiedzy z dziedziny, której dotyczą,
- działania powinny wykorzystywać wiedzę dotyczącą sprawdzonych strategii, form i metod oddziaływania,
- działania powinny uwzględniać wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej,

4. Rzetelność

- dostosowane do wieku, rzeczowe,
- dostosowane do poziomu rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego adresata,
- informacje dotyczące zagrożeń nie powinny mieć formy instruktażu nieprawidłowych zachowań,

5. Głębokość i czas trwania

- czas trwania oddziaływań i ich intensywność zależą od zdiagnozowanego wcześniej stopnia zagrożenia.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Skuteczność zajęć wychowawczo - profilaktycznych związana jest w dużym stopniu ze współpracą z rodzicami i ich stosunkiem do podejmowanych działań. W trakcie realizacji programu prowadzący monitoruje zachowanie uczniów, dostosowuje metody do przekazywanych treści i w razie potrzeby je modyfikuje. Bardzo ważne jest stworzenie przyjaznej, bezpiecznej atmosfery, właściwego klimatu na zajęciach, sprzyjającego wymianie poglądów i zaangażowaniu w omawiane zagadnienia.

MODEL ABSOLWENTA

Realizując ogólne zadania szkoły dążymy do tego, by nasz absolwent:

w sferze nauki:

- **sprawnie posługiwał się językiem polskim**, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, umiał zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- **był przygotowany do dalszej nauki**, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;
- **miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia**, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

w sferze społecznej:

- **dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu**, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;
- **znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu**, wykazywał chęć poznania ojczyznanego kraju i jego tradycji;
- **był odpowiedzialny, prawy i uczciwy**, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowalający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;
- **umiał współpracować w grupie**, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności;

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- **był tolerancyjny** wobec odrębności innych,
- **umiał zachować się kulturalnie, zgodnie z zasadami** dobrego wychowania,
- **potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami**, umiał nazywać swoje emocje, umiał nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;
- **potrafił rozpoznać** zachowania depresyjne u siebie i innych ,
- **posiada wiedzę na temat instytucji** świadczących pomoc w sytuacji obniżenia kondycji psychicznej,
- **zna sposoby radzenia** sobie z lękiem i stresem,
- **dbał o zdrowie własne i innych**, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i przestrzegał zasad higieny, znał zagrożenia wpływające z zażywania uzależniających środków i substancji psychoaktywnych;
- **stosował się do zasad ekologii**;
- **dbał o swój wygląd**, ubierał się schludnie i stosownie do okoliczności;
- **bezpiecznie poruszał się po drogach**.

w sferze kulturowej:

- **był świadomym odbiorcą kultury**;
- **potrafił analizować i weryfikować docierające do niego informacje**, dokonać weryfikacji treści pochodzących z mediów, znał mechanizmy działania reklamy i potrafił rozpoznać fake newsy;
- **miał świadomość** odpowiedzialności za treści publikowane w Internecie i portalach społecznościowych
- **podejmował aktywność fizyczną, rozwijał zainteresowania i predyspozycje**;

ZACHOWANIA RYZYKOWNE I ICH PRZYCZYNY

Zachowania ryzykowne to działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych.

Najczęściej spotykane w naszej szkole zachowania ryzykowne, które zostały wyłonione dzięki technikom badawczym to:

- konflikty rówieśnicze
- zachowania agresywne, przemoc, cyberprzemoc
- wulgaryzmy
- duża absencja, wagary
- zaniebywanie obowiązków szkolnych, brak zainteresowania nauką
- zagrożenia behawioralne związane z nadmiernym korzystaniem z telefonu, graniem w gry komputerowe i inne, internetem i niewłaściwym zachowaniem w sieci
- palenie e-papierosów.

Badania prowadzono następującymi technikami:

I. Badania bezpośrednie uczniów:

1. Wywiady z uczniami.
1. Obserwacja.
3. Ankiety.

II. Badania środowiska:

1. Rozmowy z wychowawcami klas, rodzicami, nauczycielami, specjalistami i dyrektorem szkoły.
 2. Analiza dokumentacji szkoły:
 - dzienniki lekcyjne (uwagi o zachowaniu uczniów),
 - protokoły z posiedzeń Rady Pedagogicznej,
 - opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- problemy omawiane na posiedzeniach Zespołu Wychowawczego,
- dokumentacja specjalistów szkolnych.

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

RODZAJ ZACHOWANIA RYZYKOWANEGO	PRZYCZYNY
KONFLIKTY RÓWIEŚNICZE	<ul style="list-style-type: none"> • nieumiejętność radzenia sobie z emocjami • sposób na zwrócenie na siebie uwagi i zaistnienie w grupie • nieumiejętność radzenia sobie z problemami
AGRESJA/ CYBERPRZEMOC	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne wzorce, także w mediach i w rodzinie • nieprawidłowy styl wychowania • nieumiejętność radzenia sobie z problemami i trudnymi emocjami • sposób na odreagowanie stresu • sposób na zwrócenie na siebie uwagi i zaistnienie w grupie rówieśniczej • anonimowość w sieci- złudne poczucie bezpieczeństwa
WULGARYZMY	<ul style="list-style-type: none"> • przykład wyniesiony z domu • chęć zaimponowania kolegom • wyraz buntu, manifestowania dorosłości • złe wzorce w mediach • ubóstwo językowe • brak reakcji ze strony nauczyciela i innych dorosłych •
DUŻA ABSENCJA, WAGARY	<ul style="list-style-type: none"> • trudności w nauce • lenistwo • uległość wobec kolegów • obawa przed złą oceną • niemożność sprostania ambicjom rodziców • stres szkolny • wysoki poziom lęku
BRAK ZAINTERESOWANIA NAUKĄ	<ul style="list-style-type: none"> • niedostosowanie wymagań do możliwości i poziomu uczniów • brak zainteresowania/zbyt pobłażliwe traktowanie obowiązków szkolnych ze strony rodziców • negatywny wpływ grupy rówieśniczej

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

ZAGROŻENIA BEHAWIORALNE ZWIĄZANE Z NADMIERNYM KORZYSTANIEM Z TELEFONU	<ul style="list-style-type: none">• nuda, brak umiejętności konstruktywnego spędzania czasu i gospodarowania nim• atrakcyjność dostępnych treści w internecie• lęk przed samotnością• problemy w nawiązywaniu relacji z innymi.• nieśmiałość• chęć zaimponowania rówieśnikom.• złe wzorce (rodzice uzależnieni od smartfona)• potrzeba akceptacji
PALENIE E-PAPIEROSÓW	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba rozładowania stresu i napięcia emocjonalnego• podpatrzony u dorosłych nieprawidłowy wzorzec zachowania• chęć zdobycia popularności wśród rówieśników• łatwa dostępność• atrakcyjny smak i zapach

CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA

W celu zaplanowania i podejmowania właściwych działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły zidentyfikowano występujące w środowisku szkolnym czynniki ryzyka i czynniki chroniące, wpływające na zdrowie fizyczne, psychiczne, bezpieczeństwo i funkcjonowanie społeczne ucznia.

Czynniki chroniące są to cechy indywidualne jednostki, środowiska rodzinnego szkolnego, rówieśniczego, najbliższego otoczenia społecznego i makrospołecznego, które mają związek z występowaniem zachowań ryzykownych, chorób i zaburzeń zdrowia psychicznego.

Czynniki chroniące wyodrębnione w szkole:

- dobry kontakt uczniów z nauczycielami i wychowawcami.
- wysoki poziom nauczania
- zapewnienie uczniom specjalistycznej pomocy według indywidualnych potrzeb
- pozytywny klimat środowiska szkolnego
- poczucie bezpieczeństwa w szkole
- podejmowanie inicjatyw charytatywnych w ramach wolontariatu, aktywnego działania na rzecz klasy i szkoły
- zdecydowany brak akceptacji dla zachowań agresywnych, przemocy rówieśniczej, braku kultury osobistej, nieposzanowania mienia własnego i szkoły

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- okazja do przeżycia i osiągnięcia sukcesu, rozpoznawania i rozwijania własnych talentów i zdolności
- zaufanie ze strony uczniów do dyrektora, nauczycieli, pedagoga, psychologa i innych specjalistów szkolnych
- wytwarzanie klimatu współpracy i zrozumienia między dyrektorem, nauczycielami a rodzicami uczniów, angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły
- stałe podnoszenie umiejętności i kwalifikacji przez kadrę pedagogiczną
- indywidualne podejście do ucznia
- dobry kontakt szkoły z rodzicami
- podejmowanie szeregu działań integrujących zespoły klasowe.
- Zaangażowanie rodziców w sprawy dziecka.

Czynniki ryzyka są to te właściwości indywidualne, cechy środowiska rodzinnego, szkolnego, rówieśniczego, najbliższego otoczenia społecznego oraz środowiska makrospołecznego, które wzmacniają zdrowie i pozytywne funkcjonowanie jednostki.

Czynniki ryzyka wyodrębnione w szkole:

- narażenie na zagrażające i niewłaściwe treści w cyberprzestrzeni
- trudności natury psychicznej, wysoki poziom lęku i stresu
- odczuwanie poczucia osamotnienia
- trudności w nawiązywaniu prawidłowych relacji z innymi, trudności z komunikacją
- negatywny wpływ środków multimedialnych (Internetu, gier komputerowych), cyberprzemoc w sieci.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga specjalnego, pedagoga, psychologa i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii,
- dbają o dobrostan psychiczny i fizyczny zgodnie z obowiązującym w szkole dokumentem „Standardy Ochrony Małoletnich”,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej,
- wspierają uczniów w kryzysie migracyjnym -cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,
- wspierają rozwój umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie,
- kształcą się w temacie edukacji włączającej i zróżnicowanych zespołów.

3. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz
substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji
psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w ,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

4. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- przygotowuje sprawozdania w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.

5. **Pedagog specjalny, m.in.:**

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

6. **Pedagog szkolny/psycholog:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców w sytuacjach trudnych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZYCH DLA UCZNIÓW ZESPOŁU SZKÓŁ W BYSTRZEJOWICACH PIERWSZYCH IM. HELENY BABISZ

Zadanie:

I. Uświadamianie uczniom, że rodzina, środowisko lokalne i ojczyzna stanowią wielką wartość w życiu każdego człowieka i że każdy ma wobec tych wspólnot określone obowiązki. Poznawanie historii i dziedzictwa kulturowego naszego kraju i regionu.

Uczeń:

- zna hymn narodowy;
- zna historię, kulturę i tradycje swojego regionu;
- zna zasady funkcjonowania samorządów.

Sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Poznawanie historii własnego regionu i rozwijamy więź uczuciową z nim. Szanowanie tradycji regionalnych i narodowych: - Uczenie się szacunku dla języka ojczystego i tradycji narodowych (hymn narodowy – geneza, jego twórcy, poezja i proza związana z okresem zaborów i wojen, symbole narodowe) .	Zajęcia edukacyjne, prezentacje multimedialne, gazetki tematyczne, apele, konkursy, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi uroczystości i imprezy ogólnoszkolne z możliwością realizacji on-line.	Wychowawcy, nauczyciele ucący historii, wos-u i inni	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

<p>- Uczestniczenie w uroczystościach upamiętniających ważne wydarzenia historyczne dotyczące regionu i kraju.</p> <p>- Pogłębianie wiedzy o historii, kulturze , tradycjach i obyczajach własnego regionu</p> <p>-Sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy i założeń edukacji klasycznej dorobku kultury</p>			
<p>II. Podtrzymywanie tradycji rodzinnych. Rozbudzanie zainteresowania przeszłością rodziny, jej korzeniami:</p> <p>- Przeprowadzenie wywiadów z rodzicami , krewnymi .</p> <p>- Zbieranie pamiątek rodzinnych</p> <p>- Rysowanie drzewa genealogicznego .</p> <p>- Pielęgnowanie tradycji rodzinnych i szkolnych.</p>	<p>Wywiady ,</p> <p>działalność plastyczna</p> <p>wystawa pamiątek</p> <p>rodzinnych</p> <p>spotkania klasowe</p>	<p>Wychowawcy,</p> <p>nauczyciele historii,</p> <p>wos-u i inni, rodzice</p>	
<p>III. Poznawanie zasad funkcjonowania samorządu terytorialnego:</p> <p>-przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym.</p>	<p>Wybory do samorządów ,</p> <p>ordynacja wyborcza .</p>	<p>Wychowawcy,</p> <p>nauczyciele historii,</p> <p>wos-u, języka polskiego</p>	
<p>IV. Poznawanie najbliższej okolicy, regionu. Dostrzeganie walorów swojej „małej ojczyzny” i odczuwanie z nią więzi:</p> <p>- stwarzanie okazji do dostrzegania walorów najbliższej okolicy, poznawania jej przeszłości, docenienia niepowtarzalności,</p> <p>- stwarzanie okazji do budowania więzi z okolicą.</p>	<p>Zajęcia z elementami edukacji regionalnej,</p> <p>wystawy</p>	<p>Wychowawcy,</p> <p>nauczyciele historii,</p> <p>wos-u, języka polskiego, rodzice</p>	

Zadanie :

II. Modelowanie osobowości ucznia, kształtowanie właściwych postaw wobec siebie i innych poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji. Przygotowanie uczniów do życia w świecie dorosłych poprzez ukazywanie różnorodnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami.

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

Uczeń:

- zna wartość prawdy i dobra;
- jest tolerancyjny wobec innych, przejawia szacunek do różnorodności;
- zna znaczenie wolności dla człowieka -jest aktywnym obywatelem;
- poznaje sposoby rozwiązywania konfliktów w konstruktywny sposób
- zwraca uwagę na poziom kultury wypowiedzi;

Sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
<p>I. Kształtowanie wśród uczniów postawy tolerancji i wolności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbudzanie postawy tolerancji dla odmienności narodowych, kulturowych, wyznaniowych, płciowych, rasowych, światopoglądowych. - wskazywanie na tolerancję jako czynnik warunkujący właściwe współżycie w klasie, szkole, rodzinie i społeczeństwie. - uzmysławianie znaczenia prawdy, dobra i wolności dla człowieka. - wdrażanie do samodzielnego zdobywania wiadomości oraz do pracy w grupie i współodpowiedzialności. - dostrzeganie korzyści płynących ze wzajemnej wymiany doświadczeń. 	<p>Zajęcia edukacyjne, gazetki tematyczne, apele, konkursy, wycieczki, spotkania z różnymi osobami, imprezy ogólnoszkolne</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele pedagog, psycholog szkolny</p>	
<p>II. Rozwój człowieka emocjonalny, społeczny, intelektualny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizowanie zadania ułatwiającego dorastanie, kształtującego dojrzałość, odpowiedzialność; - kształtowanie postaw odpowiedzialności za działania własne i zespołowe; - eliminowanie niepożądanego postawy, a propagowanie właściwych; - uczenie się rozwiązywania konfliktów i wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie; 	<p>Zajęcia edukacyjne, spotkania z psychologiem i pedagogiem, praca z wychowawcą inicjatywy SU, konkursy, pogadanki, apele, ankiety</p>	<p>Pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawca, n-l biologii, opiekun SU</p>	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- uczenie się asertywnej postawy opartej na prawdomówności i szczerości.		
--	--	--

Zadanie:

III. Przygotowanie uczniów do przyjęcia systemu wartości i funkcjonowania w grupie rówieśniczej, uwzględniające osobowość wychowanka.

Uczeń:

- rozpoznaje sytuacje nacisku grupowego, zna zasady asertywnego reagowania;
- charakteryzuje wartości uniwersalne;
- charakteryzuje pozytywny i negatywny wpływ grup rówieśniczych;
- rozwija empatię i wrażliwość na potrzeby innych; reaguje , nie jest obojętny na krzywdę drugiego człowieka;
- określa pozycję różnych wartości w swojej hierarchii;
- stosuje wartości moralne zgodnie z obowiązującym prawem i tradycją;
- przejawia troskę i wrażliwość społeczną;
- zauważa przejawy wykluczenia z grupy rówieśniczej”, osamotnienia w grupie;

Zadanie i sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Odnoszenie się do systemu wartości na różnych rodzajach zajęć	zapis w dokumentacji szkoły	wychowawcy , nauczyciele pedagog, pedagog specjalny, psycholog	
II. Omawianie wpływu grup rówieśniczych na młodego człowieka oraz kształtowanie umiejętności interpersonalnych (w tym chronienie siebie w sytuacjach nacisku grupowego) - zajęcia warsztatowe na godzinach wychowawczych, - zajęcia z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym	zapis w dokumentacji szkoły	wychowawcy nauczyciele	
III. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny w kształtowaniu właściwych postaw i zachowań dzieci i młodzieży	zapisy w planie wychowawczym, bieżąca dokumentacja specjalistów, korespondencja z rodzicami, wykaz konsultacji	wychowawcy pedagog, pedagog specjalny psycholog szkolny	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

IV. Motywowanie do podejmowania osobistych wyborów i postanowień przez ucznia w/g istniejącej hierarchii wartości ukierunkowanej na dobro człowieka, kształtowanie stałych sprawności do czynienia dobra	zapis w dokumentach szkolnych	wychowawcy pedagog, pedagog specjalny psycholog szkolny	
V. Wskazanie uczniom możliwości uzyskiwania pomocy w sytuacjach zagrożenia : - przekazanie informacji w formie wykazu, ulotek, adresów instytucji itp.	lista adresów placówek świadczących pomoc dziecku i rodzinie	pedagog szkolny, psycholog szkolny	

Zadanie:

IV. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.

Uczeń:

- stara się /dba o swoje zdrowie;
- zna i umie zastosować zasady pierwszej pomocy;
- rozumie wpływ aktywności ruchowej na zdrowie człowieka;
- zna i stosuje zasady prawidłowego odżywiania, zauważa przejawy nieprawidłowości (zaburzenia odżywiania);
- zna wartość odpowiedniej ilości snu;
- rozpoznaje sytuacje zagrożeń w zakresie uzależnień; wskazuje przyczyny i skutki uzależnień;

Sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Kształtowanie umiejętności dbania o swoje zdrowie: - przestrzeganie higieny ciała, miejsca pracy i wypoczynku, ilości snu.	Realizacja tematyki zdrowotnej na zajęciach szkolnych, pogadanki, ulotki, konkursy; zapisy w dokumentacji szkolnej i klasowej	Wychowawcy pedagog, pedagog specjalny psycholog szkolny, rodzice	
II. Poznawanie zasad udzielania pierwszej pomocy. -reagowanie w sytuacji zagrażającej zdrowiu i bezpieczeństwu innych -wykorzystanie umiejętności w sytuacji zagrożenia.	Spotkania ratownikiem medycznym zapisy w dokumentacji szkolnej i klasowej plakaty, ulotki	Wychowawcy, nauczyciele	
III. Poznawanie zasad prawidłowego odżywiania się i kształtowanie świadomości wpływu aktywności ruchowej na stan zdrowia:	Realizacja tematyki zdrowotnej na lekcjach, zajęciach z	Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny, rodzice, specjalista dietetyk	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

<p>- zwracanie uwagi na jakość spożywanych posiłków i ich estetykę.</p>	<p>wychowawcą, gazetki tematyczne, zapisy w dokumentacji szkolnej i klasowej</p>		
<p>IV. Poznawanie zasady bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych: - dbanie o bezpieczeństwo w drodze do szkoły i ze szkoły.</p>	<p>Spotkania z policjantem, Zapisy w dokumentacji szkolnej i klasowej</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny, rodzice, nauczyciele</p>	
<p>V. Zapoznanie się ze znaczeniem ruchu w życiu człowieka: - dbanie o kondycję i sprawność fizyczną.</p>	<p>Zajęcia sportowe, wycieczki, zawody sportowe, treningi, zajęcia psychoedukacyjne.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele w-f</p>	
<p>VI. Obserwowanie zachowania w różnych sytuacjach: - poznanie swoich słabych i mocnych stron, - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych; - uczenie się dokonywania obiektywnej oceny zachowania, -przeciwstawianie się zachowaniom negatywnym i szkodliwym dla zdrowia.</p>	<p>Dyskusje tematyczne, realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych zapisy w dokumentacji klasowej</p>	<p>wychowawcy pedagog, pedagog specjalny psycholog szkolny</p>	
<p>VII. Podejmowanie działania z zakresu profilaktyki służącego zapobieganiu uzależnieniom: - rozpoznawanie sytuacji zagrożeń w zakresie uzależnień; wskazywanie na przyczyny i skutki uzależnień; niktyna i inne używki, - poznanie skutków zażywania środków odurzających, substancji psychoaktywnych; - wskazywanie instytucji świadczących pomoc.</p>	<p>Spotkania ze specjalistami, pogadanki, zajęcia psychoedukacyjne, profilaktyczne gazetki zapisy w dokumentacji szkolnej</p>	<p>Wychowawcy, specjaliści</p>	

Zadanie:

V. Promowanie zdrowia psychicznego. Analiza czynników wpływających na kondycję psychiczną dzieci i młodzieży.

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

Uczeń:

- wie u kogo szukać pomocy w sytuacji spadku kondycji psychicznej, związanej również z długotrwałym przeżywaniem stresu, lęków i obaw;
- zapoznaje się z objawami depresji i stanów depresyjnych;
- zauważa osoby wymagające pomocy;
- zna osoby i instytucje świadczące pomoc w tej kwestii;

Zadanie i sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I Rozpoznawanie kondycji psychicznej uczniów Korzystanie ze specjalistycznego wsparcia –udział szkoły w projekcie "Funkcjonowanie i rozwój regionalnego centrum zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży przy Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. prof. M. Kaczyńskiego w Lublinie cz. I"	Szkolenia warsztaty dla nauczycieli indywidualne doradztwo, wymiana wiedzy; Konsultacje Wsparcie w rozwiązywaniu trudności uczniów z obszaru zdrowia psychicznego; -współpraca w procesie diagnostycznym uczniów -współpraca placówki ze specjalistami dotycząca realizacji planu terapeutycznego	-psycholog - pedagog, -pedagog specjalny	
II. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania objawów i stanów depresyjnych.	zapisy dokumentacji szkolnej, szkolenia tematyczne	-psycholog - wychowawcy - pedagog - pedagog specjalny -lekarz psychiatra	
III. Prowadzenie zajęć z zakresu wzmacniania kompetencji emocjonalnych.	zapisy w dokumentach szkolnych	- wychowawcy - nauczyciele -specjaliści	
IV. Udostępnienie uczniom informacji, na temat placówek świadczących pomoc w sytuacjach trudnych	zapisy w dokumentacji szkolnej, ulotki, gazetki ściennie	- wychowawcy, - pedagog - pedagog specjalny - psycholog	

Zadanie :

VI. Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowej komunikacji jako źródła informacji; zwrócenie uwagi na cyberprzemoc i inne zagrożenia w sieci.

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

Uczeń:

- świadomie korzysta ze środków masowej komunikacji, zdając sobie sprawę z konsekwencji naruszania prawa w przestrzeni cyfrowej;
- posiada wiedzę na temat cyberprzemocy i innych zagrożeń w sieci;
- wykorzystuje swoje **umiejętności cyfrowe do podnoszenia efektywności kształcenia wychowania**
- zna skutki uzależnień głównie behawioralnych (fonoholizm, uzależnienie od internetu).

Sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Poznawanie technik komputerowych, ich rolę i znaczenie w naszym życiu: - uczenie się wyszukiwania potrzebnych informacji; - poznanie podstawy obsługi komputera.	Lekcje informatyki , zajęcia koła komputerowego. Zapisy w dziennikach lekcyjnych i zajęć dodatkowych	Nauczyciel informatyki	
II. Wykorzystywanie komputera jako źródła wiedzy i rozrywki oraz jako narzędzia do podnoszenia efektów kształcenia i wychowania: - wspomaganie naszych wiadomości za pomocą prostych programów dydaktycznych.	Wykorzystanie komputera na zajęciach lekcyjnych, Zajęcia koła komputerowego.	Nauczyciel informatyki, specjaliści	
III. Korzystanie z narzędzi cyfrowych świadomie, bez szkody dla siebie i innych: - posiadanie wiedzy na temat cyberprzemocy i innych zagrożeń w sieci i unikamy ich; -poznanie konsekwencji naruszania prawa w środkach komunikacji masowej. -posiadanie wiedzy na temat skutków długotrwałego korzystania z ekranów we tym telefonów komórkowych.	Lekcje informatyki , Zajęcia profilaktyczne	wychowawcy pedagog, pedagog specjalny psycholog szkolny	
IV. Przestrzeganie zasad higieny i bezpieczeństwa podczas pracy z komputerem:	Lekcje informatyki , Zajęcia profilaktyczne	wychowawcy	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- stosowanie ćwiczeń śródlekcyjnych , przerw w pracy przy komputerze; - uczenie się zasad organizacji stanowiska pracy; - świadome korzystanie z gier komputerowych jako formy rozrywki .		pedagog, pedagog specjalny psycholog szkolny	
V. Poznanie zasad BHP : - stosowanie się do zasad BHP w pracowni; - wykorzystywanie informacji zawartych w instrukcji BHP ; - poznawanie zasad ewakuacji.	Zapoznanie z przepisami p. pożarowymi i obowiązującymi w pracowni komputerowej	Nauczyciel informatyki, nauczyciele, wychowawcy	

Zadanie

VII. Zapobieganie zachowaniom agresywnym (agresja psychiczna, słowna, fizyczna) i propagowanie zachowań akceptowanych społecznie.

Uczeń:

- potrafi rozpoznać uczucia u siebie i u innych,
- rozpoznaje rodzaje zachowań agresywnych i przewiduje ich skutki,
- zna sposoby radzenia sobie z agresją - sposoby rozładowania napięcia psychicznego

Sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Wykorzystanie elementów z programu „Trening kontroli złości”, „Apteczka emocjonalnej pomocy”, „Spójrz inaczej”	scenariusze, wpisy w dzienniku	psycholog	
II . Prowadzenie zajęć na temat agresji, różnych form przemocy	zapis w dokumentacji szkolnej	wychowawcy pedagog szkolny psycholog szkolny nauczyciel informatyki	
III. Projekcja filmów edukacyjnych n/t agresji, przemocy, uzależnień, relacji rówieśniczych	zapis w dokumentacji szkolnej	wychowawcy, nauczyciel WDŻ, psycholog, pedagog, pedagog specjalny	
IV. Przeprowadzenie zajęć warsztatowych (scenki sytuacyjne, drama) n/t przeciwdziałania agresji, wykorzystanie elementów programów profilaktycznych; realizacja zajęć	zapis w dokumentacji szkolnej	wychowawcy pedagog szkolny, psycholog	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

profilaktycznych- scenariusze zajęć udostępniane przez fundację Dajemy Dzieciom Siłę.			
V. Objęcie uczniów sprawiających trudności wychowawcze specjalistyczną opieką i pomocą: - motywowanie do udziału w działaniach na rzecz szkoły i środowiska lokalnego	zapis w dokumentacji szkolnej, gazetki szkolne	nauczyciele w-f, opiekun SU, nauczyciele odpowiedzialni za imprezy szkolne	

Zadanie:

VIII. Komunikacja, zachowania asertywne, radzenie sobie ze stresem i przeciwdziałanie wagarom.

Uczeń:

- zna i stosuje zachowania asertywne;
- określa sposoby radzenia sobie ze stresem;
- próbuje zwiększać swoją motywację do nauki i rozumie potrzebę regularnego uczęszczania do szkoły;
- zna skutki wagarów czy długiej absencji;

Zadanie i sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Prowadzenie zajęć n/t komunikacji międzyludzkiej, stresu i jego skutków.	scenariusze zajęć, zapis w dokumentacji szkoły	wychowawcy nauczyciel WDŻ katecheta nauczyciel doradztwa zawodowego	
II. Inspirowanie uczniów do aktywności społecznej-redagowania gazetek szkolnych tematycznych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	gazetka	nauczyciel odpowiedzialny za redagowanie lub wykonanie gazetki	
III. Analiza frekwencji w dziennikach szkolnych, obserwacje uczniów na przerwach, kontakty z policją, kuratorami sądowymi.	notatki z obserwacji	Pedagog, psycholog szkolny	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

Zadanie:

IX. Podejmowanie działań motywujących do własnego rozwoju, przygotowanie do wyboru kariery zawodowej.

Uczeń:

- rozpoznaje własne uzdolnienia, zainteresowania, możliwości;
- poznaje i charakteryzuje różne zawody;
- określa preferowane zawody na rynku pracy;
- wybiera drogę zawodową zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, możliwościami psychoedukacyjnymi;
- poznaje ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;

Zadanie i sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Uświadomienie uczniowi jego mocnych stron i możliwości.	diagnozowanie każdego ucznia pod kątem jego możliwości	- wychowawcy, - pedagog, - psycholog - nauczyciel doradztwa zawodowego	
II. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.	realizowanie tematyki dotyczącej uczuć, emocji, zapisy dokumentacji szkolnej	- wychowawcy - pedagog - psycholog	
III. Wskazywanie pożądaných wzorców zachowań.	gazetki, ulotki dotyczące wartości, zapis w dokumentach szkoły	- wychowawcy - nauczyciele	
IV. Udostępnienie uczniom informacji o istniejących zawodach: - organizowanie wycieczek tematycznych do zakładów pracy - spotkania z przedstawicielami ciekawych zawodów - kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy – informacja na temat lokalnego rynku pracy	gromadzenie informatorów , ulotek zapisy w dokumentacji szkoły	- wychowawcy, - pedagog - doradca zawodowy	
V. Organizacja zajęć kształtujących umiejętność autoprezentacji, sporządzanie CV, życiorysów, listu motywacyjnego.	Zapis w dokumentacji poszczególnych klas	wychowawcy , nauczyciele języka polskiego, doradca zawodowy	

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

VI. Prowadzenie lekcji służących samopoznaniu dziecka i planowaniu własnej przyszłości, np.: „Predyspozycje niezbędne w różnych zawodach”, „Moje słabe i mocne strony”.	zapis w dokumentacji szkolnej	wychowawcy , pedagog szkolny, doradca zawodowy	
---	-------------------------------	--	--

Zadanie:

X. Kształtowanie postaw proekologicznych. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Uczeń:

- zna wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne;
- potrafi zachować się odpowiedzialnie, dba o środowisko naturalne;
- okazuje szacunek otaczającej przyrodzie;
- zna i stosuje zasady segregacji odpadów.

Zadanie i sposób realizacji	Dokumentowanie i formy realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Uświadomienie uczniom wpływu działalności człowieka na środowisko.	Zapisy w dzienniku lekcyjnym	- wychowawcy, - nauczyciel geografii, biologii, chemii, przyrody	
II. Rozwijanie współodpowiedzialności o otaczające środowisko.	zapisy dokumentacji szkolnej	- wychowawcy - nauczyciele - Samorząd Uczniowski	
III. Wskazywanie pożądanego wzorców zachowań.	Gazetki, ulotki, zapis w dokumentach szkoły	- wychowawcy - nauczyciele	
IV. Udostępnienie uczniom informacji o prawidłowo przeprowadzanej segregacji odpadów.	gromadzenie informatorów , ulotek, zapisy w dokumentacji szkoły	- wychowawcy, - nauczyciele - Samorząd Uczniowski	

EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg realizacji zadań objętych programem profilaktyczno - wychowawczym będzie na bieżąco monitorowany w ramach nadzoru pedagogicznego. Dokumentami i elementami służącymi do ewaluacji będą:

- sprawozdania z pracy poszczególnych zespołów, protokoły z rad pedagogicznych;
- wyniki badań ankietowych oraz ich analiza;
- zapisy w dziennikach lekcyjnych i dzienniku pedagoga, psychologa;

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

- obserwacja zachowań i funkcjonowania dzieci i młodzieży;
- zaangażowanie i osiągnięcia dzieci i młodzieży.

Ewaluacja ma charakter sumujący i formacyjny. Ma przede wszystkim posłużyć ocenie efektów realizacji programu.

1. Cele ewaluacji.

- a) Dostosowanie programu do życia szkoły, występujących problemów i potrzeb osób zainteresowanych.
- b) Określenie skuteczności działań wynikających z realizacji programu.
- c) Określenie możliwości wykorzystania programu w doskonaleniu jakości pracy szkoły.

2. Problematyka badawcza.

- a) W jakim zakresie treści programowe odpowiadają potrzebom osób zainteresowanych, realiom życia szkoły i problemom występującym w szkole?
- b) Jakie treści programowe wymagają modyfikacji?
- c) W jakich warunkach jest realizowany program?
- d) Jakie są efekty programu profilaktyki w stosunku do potrzeb uczniów i realiów szkoły?
- e) Jak program profilaktyki szkoły wpływa na jakość pracy wychowawczo – opiekuńczej szkoły?

3. Kryteria ewaluacji.

- a) Trafność wobec potrzeb uczniów i realiów szkoły.
- b) Otwartość treści programowych.
- c) Adekwatność uwarunkowań programu do jego treści i celów.
- d) Efektywność programu.
- e) Spójność z oddziaływaniami opiekuńczo – wychowawczymi.
- f) Powszechność oddziaływań wynikających z realizacji programu.

4 Metody zbierania danych.

- a) Obserwacja zachowania uczniów i nauczycieli na przerwach, w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- b) Wywiad z uczniami i wychowawcami
- c) Analiza dokumentów.
- d) Ankieta

5 Dobór próby badawczej.

Po roku realizacji programu zostaną przeprowadzone wywiady z wychowawcami i uczniami, ankiety oraz zostanie dokonana analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne, sprawozdania wychowawców, dokumentacja pedagoga i psychologa).

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły jest dokumentem otwartym na wszelkie zmiany .

Poprawki do programu mogą wносить:

- Dyrektor Szkoły
- Rada Pedagogiczna
- Rada Rodziców
- Samorząd Uczniowski – za zgodą dyrektora

2. Wszelkie uwagi mogą być zgłaszane do zespołu tworzącego program w ciągu całego roku szkolnego.

3. Każda zmiana w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym Szkoły wymaga zatwierdzenia przez Radę Rodziców i zaopiniowania przez Radę Pedagogiczną.

Program uwzględnia podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024-2025, wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonej ewaluacji. Został zmodyfikowany i dostosowany do potrzeb placówki.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany przez Radę Rodziców Zespołu Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz w porozumieniu z Radą Pedagogiczną i zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców nrz dnia września 2024r. i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół(...) w dniu 12 września 2024 r.

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

Załącznik nr 1

**WYKAZ PLACÓWEK ŚWIADCZĄCYCH POMOC
DZIECKU I RODZINIE**

LP.	NAZWA INSTYTUCJI	ADRES	TELEFON
1.	PAŃSTWOWA POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA W ŚWIDNIKU (SANEPID) E-MAIL: PSSE.SWIDNIK@PIS.GOV.PL	ul. Aleja Lotników Polskich 1 21-040 Świdnik	(81)7455615 – nr dedykowany 516 052 231 – nr alarmowy
2.	PORADNIA PSYCHOLOGICZNO -PEDAGOGICZNA	ul. Norwida 2 a 21-040 Świdnik	(81)7515236
3.	SPECJALISTYCZNA PORADNIA PSYCHOPROFILAKTYKI I TERAPII RODZIN	ul. I Armii Wojska Polskiego 1 20-089 Lublin	(81)5324822
4.	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	ul. Braci Spozów 8 21-050 Piaski	(81)5821362
5.	SĄD REJONOWY VI WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH SĄD REJONOWY LUBLIN-WSCHÓD W LUBLINIE Z SIEDZIBĄ W ŚWIDNIKU	ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 18 21-040 Świdnik	(81)4648924 Zespół kuratorski
6.	SĄD REJONOWY ZESPÓŁ KURATORÓW ZAWODOWYCH VI WYDZIAŁU RODZINNEGO I NIELETNICH	ul. K. Wallenroda Lublin	(81)5320031 wew. 449
7.	KOMENDA POWIATOWA POLICJI W ŚWIDNIKU	ul. Niepodległości 18 21-040 Świdnik	(81)7512626
8.	KOMISARIAT POLICJI W PIASKACH	ul. Braci Spozów 6 21-050 Piaski	(81)5821007 (81)5354132
9.	POGOTOWIE OPIEKUŃCZE DLA DZIECI	ul. Kosmonautów 51 Lublin	(81)7440236
10.	POLICYJNA IZBA DZIECKA	ul. Uniwersytecka 4 Lublin	(81)5325753

Zespół Szkół w Bystrzejowicach Pierwszych im. Heleny Babisz

11.	POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE	ul. Elizy Orzeszkowej 4 21-040 Świdnik	telefon / fax: 81 751 54 32 telefon kom. 693 255 554
12.	„POMARAŃCZOWA LINIA” POMAGA RODZICOM, KTÓRYCH DZIECI PIJĄ		0-801-140-068
13.	TELEFON ZAUFANIA DZIECI I MŁODZIEŻY		116 111
14.	DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZ- NIKA PRAW DZIECKA		800 12 12 12
14.	POMOC DLA POTRZEBUJĄCYCH WSPARCIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA I POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ		800 100 100
15.	OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	ul. Kolejowa 5	(81) 467 00 77
16.	EURO-MEDICA Sp. z o.o. Poradnia psychologiczno-psychoterapeutyczna	Aleja Lotników Polskich 1, 21-047 Świdnik	(+48) 519 059 242
17.	ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	ul. Braci Spozów 8 21-050 Piaski	(81)5821362